

Overstijgende Dialoogtafel

Gezamenlijke besluitvorming binnen de jeugdhulp:

Beslissen in dialoog met ouders en jeugdigen, zowel over te stellen doelen als over mogelijke ondersteuning

INLEIDING

Tijdens de netwerkbijeenkomst op 30 november jl. werd een aantal overstijgende dialoogtafels gehouden, waaronder twee over het thema 'gezamenlijke besluitvorming'. Deze werden geleid door de onafhankelijke voorzitters, die ook de casus-specifieke dialoogtafels voorzitten. Het was boeiend om met deelnemers vanuit verschillende perspectieven (jeugd, ouders, praktijk, beleid, onderwijs / opleiding) bovengenoemd thema uit te diepen. Aan de hand van concrete voorbeelden uit de casus-specifieke dialoogtafels en relevante elementen uit de literatuur, werd het ingebrachte onderwerp vanuit verschillende invalshoeken besproken. Hieronder presenteren we de resultaten.

SUBTHEMA: Gezamenlijke doelen stellen

Weten ouders en jeugdige waar zij aan werken?
Zijn de doelen van de professional of van de cliënt?

Voorbeelden uit casus-specifieke dialoogtafels:

- (1) In dialoog met ouder kleine doelen gesteld en kleine stappen gezet, zodat vooruitgang geboekt kon worden.
- (2) De reden voor gesloten plaatsing onbekend bij jongere en als zij hier naar vroeg, kreeg zij geen duidelijkheid.

SUCCEFACTOREN

Vanuit jeugdige/ouder:

- Dezelfde taal spreken
- Betrekken sociaal netwerk/omgeving

Vanuit professional:

- Luisteren naar jeugdige en ouders
- Inzetten sociaal netwerk/omgeving
- Betrekken van school

Vanuit instanties:

- Samenwerking tussen ondersteuners in 1^e en 0^e lijn
- Benutten beschikbare zorg op school

BELEMMERENDE FACTOREN

Vanuit jeugdige/ouder:

- Onvoldoende bewust van problematiek
- Schaamte voor problematiek
- Onvoldoende bewust van eigen netwerk

Vanuit professional:

- Wensen/behoefte cliënt door professional ingevuld
- Te weinig aandacht voor versterken netwerk cliënt
- Te weinig kennis van netwerkstrategieën
- Te weinig gebruik van peer support strategieën

Vanuit instanties:

- Tijdgebrek bij professionals i.v.m. hoge case-load
- Te weinig gebruik van ondersteuning 0^e lijn
- Gebrek aan samenwerking tussen hulpverleners en school
- Spanningsveld tussen inkoop van zorg door gemeenten en duurzaamheid van ondersteuning aan cliënten

AANBEVELINGEN

- Stel vanuit gemeente standaard de vraag voor keukentafelgesprek "wie neem je mee?"
- Versterk relatie van hulpverleners met jongerenwerkers
- Betrek school in hulpverlening rondom jeugdigen
- Versterk (informele) netwerken rondom jeugdigen en ouders
- Maak gebruik van familiegroepsplan in de gemeentelijke wijkteams

SUBTHEMA: *Eigen kracht/eigen regie*

Hebben ouders en jeugdige het gevoel eigen regie te hebben?

Zijn de sterke punten en mogelijkheden van ouders en jeugdige benut?

Voorbeelden uit casus-specifieke dialoogtafels:

(1) Hulpverlener koos bewust om zaken elke keer met ouder te bespreken en samen met haar te kijken naar haar sterke kanten. Daarnaast aansluiten bij wat de ouder zelf wilde en zelf kon doen.

(2) Een jongere is herhaaldelijk weggelopen om te laten zien dat ze het niet eens was met genomen besluiten. Er werd over haar gepraat, niet met haar. Weglopen was haar manier om te laten zien dat ze gehoord wilde worden.

SUCCEFACTOREN

Vanuit jeugdige/ouder:

- Blijf je eigen verhaal vertellen

Vanuit professional:

- Vanuit gelijkwaardigheid in gesprek gaan
- Echte belangstelling tonen voor jeugdige/ouder
- Focus op kwaliteiten van cliënt
- Bewust zijn van implicaties van diagnose of IQ-uitslag

Vanuit instanties:

- Betrekken van school bij hulpverleningstraject

BELEMMERENDE FACTOREN

Vanuit jeugdige/ouder:

- Gebrekkige acceptatie van hulp als hulp niet aansluit
- Verschil van inzicht tussen jeugdige en ouders over benodigde hulp

Vanuit professional:

- Vanuit 'label' handelen en niet vanuit hulpvraag
- Niet luisteren naar probleem/hulpvraag jeugdige
- Houding van professional 'ik heb gelijk' en meer boven dan naast de cliënt staan
- Focus op problematiek i.p.v. te bereiken doelen
- Weinig gebruik Eigen Kracht Centrale

Vanuit instanties:

- Tijdgebrek bij professionals i.v.m. hoge case-load

AANBEVELINGEN

- Zorg voor betere aansluiting van 0de en 1ste lijn bij leefwereld van jeugdige
- Betrek jongerenwerk als ondersteuner voor jeugdige, zodat deze als volwaardige partner mee kan doen aan het gesprek over sterke punten, hulpvragen en hulpverlening
- Zorg voor ononderbroken onderwijsgang, zodat onderbrekingen op andere ontwikkelingsgebieden opgevangen worden
- Heb voldoende aandacht voor de balans in kwaliteit en kwantiteit (niet zoveel mogelijk intakes afronden zonder adequate follow-up)
- Stimuleer eigen kracht en zelflerend vermogen van hulpverleners

CONCLUSIE

Uit beide bovenstaande overstijgende dialoogtafels bleek dat gezamenlijke besluitvorming met jeugdige en ouders nog niet vanzelfsprekend is. Ook de bestaande richtlijn "Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp" voor jeugdhulp en jeugdbescherming werd weinig genoemd door de deelnemers. Kennis over deze richtlijn lijkt beperkt aanwezig te zijn. Als professionals wel op de hoogte zijn van de richtlijn, wordt aangegeven dat de werkdruk te hoog is en de tijd te beperkt om deze in concrete casuïstiek toe te passen.